

Datum: 2024-04-19
Dnr: 3.2-24/0035

Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan nämnden) beslutar att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 4 och 5 mars 2024 inkom tre anmälningar om oredlighet i forskning till nämnden från en anonym person.

Forskningen rör vetenskapsområdena etnologi och genusvetenskap, specifikt arbetsliv, genus och intersektionalitet.

Anmälningarna avser misstankar om plagiering i följande texter:

1. [REDACTED]

Anmälaren pekar på tre exempel där referenser till ursprungskällan delvis ges i löpande text, men där det inte anges att det också är citat.

2. [REDACTED]

Anmälaren pekar på sex exempel där referenser till ursprungskällan anges i löpande text och där texterna misstänks vara väldigt lika ursprungskällans engelska text.

3. [REDACTED]

Samma text som opublicerats

[REDACTED]

Anmälaren pekar på två exempel där författaren misstänks ha skrivit av ursprungskällan, helt eller delvis.

En misstanke om fabricering riktas mot ett referat i artikeln som inte sägs återge samma slutsatser som ursprungskällan.

4. [REDACTED]

Anmälaren pekar på två exempel där författaren misstänks ha skrivit av ursprungskällan, helt eller nästan identiskt.

5. [REDACTED]

Anmälaren menar att det kan riktas liknande misstankar mot artikeln som i övriga artiklar, men inga specifika exempel anges.

6. [REDACTED]

Anmälaren menar att det kan riktas liknande misstankar mot artikeln som i övriga artiklar, men inga specifika exempel anges.

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen).

Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 §:

en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning.

Nämndens prövning sker stegvis utifrån bestämmelsen ovan.

Nämndens motivering av beslutet

Planering, genomförande eller rapportering av forskning

De avvikelser som kan utgöra oredlighet i forskning ska enligt definitionen i 2 § lagen ha begåtts vid planering, genomförande eller rapportering av forskning. Det innebär att begreppet oredlighet avser avvikelser under hela forskningsprocessen.¹ Med rapportering avses både publicering och andra typer av offentliggöranden.²

De anmälda artiklarna 1 - 6 är vetenskapliga publikationer och nämnden bedömer dem som rapportering av forskning.

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men i förarbetena refereras till att de finns beskrivna i forskningsetiska kodexar och riktlinjer som till exempel Den europeiska kodexen för forskningens integritet.^{3,4}

Fabricering innebär att forskaren hittar på data och dokumenterar dem som om de vore riktiga.

Plagiering innebär att en forskare använder andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.⁵

Anmälaren anger flera exempel på textavsnitt med referat av ursprungskällor i artikel 1 - 4 där referenser anges i löpande text men där det inte framgår när det är citat. I artikel 5 - 6 anger anmälaren att det finns liknande problem som i de andra artiklarna. Några exempel anges inte. Anmälaren misstänker även fabricering i artikel 3.

Nämnden konstaterar att [REDACTED] i de exempel som anmälts angett referenser till ursprungskällan. Det finns mindre textavsnitt, begrepp och fraser som även återfinns i ursprungskällan och som i några fall angetts utan citattecken. Nämndens bedömning är att det, satt i sitt sammanhang i respektive artikel, framgår att textavsnitten, begreppen och fraserna är hämtade från eller har direkt relation till de ursprungskällor som anges, och att de textavsnitt som anmälts alltså är i direkt anknytning till dessa. Det framställs således inte som att textavsnitten, begreppen eller

¹ Prop. 2018/19:58, s. 100.

² Prop. 2018/19:58, s. 49.

³ The European Code of Conduct for Research Integrity. Berlin: All European Academies (ALLEA); 2023, kap. 3.1.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

⁵ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

fraserna skulle vara [REDACTED] egna. Nämnden menar sammanfattningsvis att [REDACTED] gett tillbörligt erkännande till ursprungskällorna. Misstanken avser, anser nämnden, snarare en fråga om vetenskaplig framställning än en fråga om oredlighet i forskning.

Nämnden konstaterar dock att en något mer frekvent användning av citattecken eller en ökad grad av omskrivning hade varit önskvärd.

Vad gäller den misstänkta fabriceringen i artikel 3 konstaterar nämnden att det referat som [REDACTED] gjort innehåller en sammanfattande slutsats som utgör en tolkning av artikeln och att den görs med en formulering som inte ordagrant återfinns i den ursprungskälla som anges. Tolkningen anser nämnden är en inomvetenskaplig fråga och inte en fråga om fabricering enligt definitionen ovan.

Sammanfattning av beslutet

Sammanfattningsvis finner nämnden att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av handläggaren Magnus Gudmundsson.

Thomas Bull
Ordförande

Magnus Gudmundsson
Handläggare